

Beszámoló a 2017. évi Nemzeti Agrárgazdasági Kamarai választások lebonyolításával kapcsolatos Országos Kamarai Választási Bizottság tevékenységéről

A Magyar Agrár-, Élelmiszergazdasági és Vidékfejlesztési Kamara országos-, illetve megyei alakuló küldöttválasztó közgyűlései lebonyolítása részletes eljárási szabályainak megállapításáról szóló Választási Szabályzat (továbbiakban: Választási Szabályzat) VI. fejezet A) 3. pontja értelmében:

„Az alakuló megyei küldöttgyűlést megnyitó levezető elnök az alakuló küldöttgyűlés megnyitását követően az OKVB által összeállított beszámoló alapján tájékoztatást ad az OKVB-nek a választások lebonyolításával kapcsolatos tevékenységéről... „

Az Országos Kamarai Választási Bizottság (a továbbiakban: OKVB) a Választási Szabályzat fenti kötelezettségének eleget téve az alábbi beszámolót terjeszti a Tisztelt megyei küldöttgyűlés elé.

I. Választási Bizottságok összetétele

A kamarai választás törvényes lebonyolításának megvalósításáért a jelölő szervezetek nyilvántartásba vételétől az országos alakuló küldöttgyűlés megtartásáig az Országos Kamarai Választási Bizottság (a továbbiakban: OKVB) felel.

Az OKVB feladat- és hatáskörét a NAK Alapszabálya és a Választási Szabályzat határozza meg. Az OKVB munkáját a megyei küldöttválasztások során a Megyei és a Helyi Választási Bizottságok segítik. Az OKVB megalakulásának időpontja 2017. július 1., megbízatása az országos alakuló küldöttgyűlés napjáig – 2017. december 20. - tart.

Az OKVB nyolc tagból álló testület, amelynek öt tagját független, jogi-, illetve választási eljárási tapasztalatokkal rendelkező szakértők közül az Ügyvezető elnökség választotta meg, egyik tagja a Kamara jogi ügyekért felelős vezetője, továbbá két tagja a jelölőszervezetek egy-egy képviselője.

Az OKVB határozatait minden egyes alkalommal ülés tartásával nyílt szavazással hozta meg.

A megyei küldöttekre a választási körzetekben leadott szavazatok megyei szintű összesítését legalább három tagból álló testület a Megyei Kamarai Választási Bizottság (a továbbiakban: MKVB) végezte. Az MKVB tagja a kamara megyei ügyintéző szervezet vezetője által kijelölt kettő munkavállaló, valamint a jelöltállításra jogosult szervezet(ek) 1-1 képviselője. Az MKVB-k feladataikat közjegyző jelenlétében végezték el.

Mind a 248 körzetközpontban legalább három tagú Helyi Kamarai Választási Bizottság került felállításra, melynek tagja volt az érintett települési önkormányzat által delegált személy, a kamara munkavállalója valamint a jelöltállításra jogosult szervezet(ek) 1-1 képviselője. 17 szavazási körzetközpontban az önkormányzat nem delegált tagot a bizottságba, így a HKVB feladatát közjegyző jelenlétében végezte el.

II. OKVB döntései a szavazás menetével kapcsolatosan

A Magyar Agrár-, Élelmiszergazdasági és Vidékfejlesztési Kamaráról szóló 2012. évi CXXVI. törvény (a továbbiakban: Kamarai törvény) VI. fejezete alapján a Nemzeti Agrárgazdasági Kamara tagjainak küldötteket kell választaniuk megyénként a megyei küldöttgyűlésekbe.

A Kamara országos küldöttgyűlése eleget téve a Kamarai törvényben előírt kötelezettségének 2017. május 24. napján elfogadta a Kamarai Választások Választási Szabályzatát, és egyben 2017. november 3-át jelölte ki a választások napjának. A Választásokkal kapcsolatos határidőket az Országos Elnökség 25/2017.(VI.14.) számú határozatával fogadta el.

A választások előkészítéseként az Ügyvezető elnökség mindösszesen 248 szavazási körzetközpontot alakított ki, figyelembe véve az adott megye taglétszámát, valamint földrajzi adottságait. A fentiekén túl a kamara ügyintéző szervezete a 2017. június 30-i állapotnak megfelelően összeállította a választási tagjegyzéket. A választási tagjegyzékből való törlés, vagy az abba történő felvétel lehetőségéről, feltételeiről az ügyintéző szervezet tájékoztatót tett ki a kamara internetes honlapjára, és a jogorvoslati határidő lejártát követően 2017. szeptember 15-én véglegesítette azt. A választási tagjegyzékkel kapcsolatos érdemi kifogás nem érkezett.

A Választási Szabályzat értelmében a Kamara tagjai a jelölő szervezetek által leadott és az OKVB által nyilvántartásba vett zárt listákra adhatták le szavazatukat.

A Kamara Alapszabályának VII. fejezetének 01. pontja meghatározta, hogy melyek azok a szervezetek, akik a megyei küldöttválasztó közgyűlésen a küldöttek személyére listaállítás formájában jelöltállításra jogosultak. Az Országos Elnökség által meghatározott időpontig két szervezet a Magyar Gazdakörök és Gazdaszövetkezetek Szövetsége (a továbbiakban: MAGOSZ), valamint a Mezőgazdasági Szövetkezők és Termelők Országos Szövetsége (a továbbiakban: MOSZ) kérte az OKVB-től nyilvántartásba vételét és mindkét jelölő szervezetet nyilvántartásba is vette. A MAGOSZ mellett további 17 támogató szervezet is kérte a nyilvántartásba vételét, melyet az OKVB szintén nyilvántartásba vett.

Az OKVB döntése értelmében a jelölő szervezetek csak a Választási Szabályzatban meghatározott létszámú megyei küldött jelölti zárt listák nyilvántartásba vételét kezdeményezhették. A MAGOSZ mind a 19 megyében, míg a MOSZ 9 megyében kezdeményezte a megyei küldöttjelölti zárt listáinak nyilvántartásba vételét. Az OKVB a leadott kérelmek alapján megvizsgálta, hogy az azon szereplő személyek megfelelnek-e a Kamarai törvény előírásainak és a zárt listákat 2017. szeptember 30-ig nyilvántartásba vette. A jelölőszervezetek, vagy a megyei küldöttjelöltek több alkalommal is kérték a megyei küldött jelölt jelölőszervezeti listáról történő törlését. Az OKVB minden alkalommal elfogadta a törlési kérelmeket, míg a jelölő szervezetek minden alkalommal gondoskodtak a törölt jelölt cseréjéről.

III. OKVB iránymutatásai

Az OKVB a kamarai választások technikai lebonyolításával kapcsolatban felmerült jogértelmezési kérdések tárgyában több alkalommal is ülést tartott. A kérdések, mind az ügyintéző szervezet mind a jelölő szervezetek számára minden alkalommal megválaszolásra kerültek. Az OKVB ülései nyilvánosak voltak az ülések meghívói és jegyzőkönyvei a Kamara honlapjára feltöltésre kerültek, az OKVB a szavazás napján egész nap ülésezett.

Az OKVB a kérdések megválaszolása során többek között az alábbi iránymutatásokat adta

- a megyei küldöttjelölteknek írásban elfogadó nyilatkozatot kell tenniük;
- meghatalmazás útján nem gyakorolható a szavazati jog;
- a kamara tagjegyzéke nem adható ki a jelölő szervezetek számára.

A szavazás napján az OKVB-hez a MOSZ-tól beérkezett kampánycsend sértésre vonatkozó bejelentését az OKVB megtárgyalta, és az alábbiakat állapította meg:

„A Kamarai választásokra vonatkozó szabályzatok, valamint jogszabályok nem írnak elő kampánycsendet, ezért a szavazóhelyiségen kívül kampánytevékenység folytatható, azonban a szavazóhelyiségen belüli kampány tevékenység nem megengedett, tekintettel arra, hogy ebben az esetben a szavazás rendjét és törvényes lebonyolítását az zavarná, illetve veszélyeztetné.”

Az OKVB fenti határozatát megerősítve, a szavazás napján külön felkérte a Helyi Kamarai Választási Bizottság tagjait, hogy a szavazóhelyiségen belül található kampány anyagokat rövid úton távolítsák el, és egyben hívják fel a szavazásra megjelent Kamarai tagok figyelmét arra, hogy a kampányanyagokat a szavazóhelyiségen belül ne helyezték el és ne hagyják ott. A fentiekén túl a Választási Iroda haladéktalanul külön tájékoztatta HKVB kamarai munkavállaló tagját, valamint a jelölő szervezetek képviselőit.

IV. OKVB határozataival szemben benyújtott kifogások

Az OKVB 18 alkalommal ülésezett, és mindösszesen 202 db határozatot hozott, és határozataival szemben a MOSZ három alkalommal nyújtott be kifogást.

1.

A MOSZ kifogásolta, hogy az OKVB előírta, hogy a többes és az együttes képviseleti joggal rendelkező Gazdasági Társaságok törvényes képviselői akként gyakorolhatják szavazati jogukat, hogy a Társaság Legfőbb szerve által kiállított határozatukat magukkal kell hozniuk a szavazás napján. Az Országos Elnökség helyt adott a MOSZ kifogásának és megváltoztatta az OKVB döntését, melynek értelmében a Gazdasági Társaságok szavazáson megjelent törvényes képviselőjének elegendő volt a szavazás napján írásban, vagy szóban arról nyilatkoznia, hogy ő jogosult a jogi személyt megillető szavazati jog gyakorlására.

2.

Az OKVB MOSZ által delegált tagja előterjesztést nyújtott be azzal a kérdéssel, hogy ki, mikor és milyen napirenddel hívja össze a Magyar Agrár-, Élelmiszergazdasági és Vidékfejlesztési Kamaráról szóló 2012. évi CXXVI. törvény 33. § (1) bekezdése szerinti közgyűlést? Az előterjesztés határozati javaslatát - miszerint a Választási Szabályzat nem tartalmazza a Kamarai Törvény előírásainak megfelelő szabályokat, és az Országos Elnökség gondoskodjon a szabályozás hiányosságainak megszüntetése érdekében – az OKVB nem támogatta. A MOSZ az OKVB ezen határozatával szemben kifogást nyújtott be, és az Országos Elnökség a kifogást elutasította.

3.

A MOSZ, mint jelölő szervezet kifogást nyújtott be az OKVB szavazás végeredményét megállapító döntésével szemben arra való hivatkozással, hogy a kamarai választások nem a Kamarai törvény előírásainak megfelelően kerültek megtartásra, továbbá a szavazás rendjének és tisztaságának a súlyos megsértése történt azzal, hogy a szavazóhelyiségek előtt kampány tevékenységet folytattak. Az Országos Elnökség a MOSZ kifogását elutasította.

V. Választások a számok tükrében:

RÉSZVÉTELI ADATOK MEGYÉNKÉNT			A LEADOTT SZAVAZATOK ELOSZLÁSA				
Megye	Szavazásra jogosultak száma	Megjelentek száma	Érvényes szavazatok száma	Érvénytelen szavazatok száma	Érvényes szavazatok száma (MAGOSZ)	Érvényes szavazatok száma (MOSZ)	Részvételi arány
Bács-Kiskun Megye	36423	2630	2533	89	2533	0	7,22%
Baranya Megye	11946	1236	1187	47	1187	0	10,35%
Békés Megye	24446	1572	1490	78	1490	0	6,43%
Borsod-Abaúj-Zemplén Megye	18356	2260	2174	82	1728	446	12,31%
Csongrád Megye	26148	3874	3617	232	3036	581	14,82%
Fejér Megye	11657	1297	1268	29	1268	0	11,13%
Győr-Moson-Sopron Megye	13810	2014	1957	36	1600	357	14,58%
Hajdú-Bihar Megye	30246	6399	6083	301	5091	992	21,16%
Heves Megye	10701	1436	1346	59	1128	218	13,42%
Jász-Nagykun-Szolnok Megye	16435	4075	3799	260	3156	643	24,79%
Komárom-Esztergom Megye	6424	974	925	40	925	0	15,16%
Nógrád Megye	6249	1497	1426	51	1021	405	23,96%
Pest Megye	50025	3165	3028	121	2448	580	6,33%
Somogy Megye	14329	2189	2163	26	2163	0	15,28%
Szabolcs-Szatmár-Bereg Megye	42732	6251	5969	220	4867	1102	14,63%
Tolna Megye	10145	1132	1100	28	1100	0	11,16%
Vas Megye	8784	2186	2125	60	2125	0	24,89%
Veszprém Megye	10369	2153	2070	79	2070	0	20,76%
Zala Megye	11729	1356	1316	28	1316	0	11,56%
Összesen	360 954	47 696	45 576	1 866	40 252	5 324	13,21%

VI. Összegzés

A Nemzeti Agrárgazdasági Kamara megyei küldöttjeinek 2017. évi választásának tapasztalatait tekintve elmondható, hogy a választási szervek, köztük a választási bizottságok teljesítették a Választási Szabályzatban foglalt rendeltetésüket, feladatukat elfogulatlanul, a választások tisztaságát és törvényességét biztosítva látták el.

A Választási Bizottságok, valamint a lebonyolításban részt vevő személyek felkészültsége és elfogulatlansága hozzájárult ahhoz, hogy a Kamara tagjai szabadon a törvényes keretek között gyakorolhatták legalapvetőbb jogukat, ezzel megalapozva a Kamara választott testületeinek legitimitációját is.

Mindezek alapján az Országos Kamarai Választási Bizottság köszönetét fejezi ki a kamarai választások jogszabályoknak megfelelő és eredményes lebonyolításában részt vevő valamennyi választási bizottsági tagjának és munkatársának.

Az OKVB megítélése szerint a választási bizottságok hatékony és jogszabályok, szabályzatok megtartása és megtartatása érdekében végzett munkájának köszönhetően a megyei küldöttek választásának előkészítése és lebonyolítása eredményesen, a hatályos jogszabályi rendelkezéseknek megfelelően történt.

Az OKVB további jó munkát kíván a Kamara megyei küldötteinek valamint a választott tisztségviselőinek!

2017. november 13.

Országos Kamarai Választási Bizottság